

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per
drukregel.

TONGEREN, DEN 14 JUNI.

Oorlogslasten.

De doktrinaire pers, die meent dat ieder partij zoo lichtvaardig met principen en het gegeven woord omspringt als de hare, had wel gehoopt dat men in onze partij zich tot het militarisme zou bekeerd hebben.

Men dacht dat, dewijl M. Malou minister is, de meerderheid en de partij zouden gedaan hebben, wat hij, de minister wilde.

Zoo ging het in den tijd toen M. Frère meester was; wat deze wilde stemde de meerderheid; wat deze eischte nam de liberale partij gebukt en gekniel aan.

In onze partij gaat het echter zoo niet en als M. Malou een oogeblik gedacht heeft, op zijne beurt de rol van Frère te kunnen spelen, zal hij nu daaromtrent wel ontgoocheld zijn.

Inderdaad, de rechterij heeft aan de ontwerpen van militarisme een zeer slecht onthaal gegeven, en al heeft M. Malou doen zien dat hij aan die ontwerpen prijs hechte, toch is men niet geneigd in de rechterij, het princip voor hem, voor de militaristen of de hokringen, op te offeren.

Wat het publiek betreft, dit heeft zich zeer duidelijk verklaard en zeer wel doen zien, dat het aan ieder persoon de onderscheiding zal onttrekken, die met het stelsel van verpruising voor den dag komen zal.

Een aantal der grondwettelijke en konserveatieve verenigingen van het land, hebben andermaal hare vroegere denkwijze, in zake van militarisme, bevestigd en de uitslag der zitting van aanstaanden maandag (*bond der conservatieve kringen*) te Brussel, kan niet anders dan daarmee overeen stemmen.

Wat ons aangaat, wij hebben daaromtrent geene verklaringenaf te leggen; sedert menige jaren houden wij dezelfde vlag in de hoogte en wij kennen tot nu toe slechts een program, dat der meeting.

Daarin volharten wij meer dan ooit; wij verklaren ons tegen elke verzwaring der militaire lasten, tegen elken stap die naar de verpruising leidt, omdat het neutrale België een zoo uitgebreid leger niet noodig heeft; omdat de overgrote lasten onzen bloei en welvaart zouden benadeelen en een groot leger, in tijd van gevaar, eene reden te meer zou zijn om te worden geannexeerd.

Kortom, wij willen niet meer vechten, en ook wij kunnen niet meer. Tot het laatste ontbreekt ons de macht, sedert de scheuring der Nederlanden.

DE NIEUWE DOKTOR.

Een verhaal naar het Hoogduitsch.

(3^e Vervolg.)

Nu hing hij een tafereel op van de verschrikkelijke ellende die er toen in Silezië heerschte, en van de middelen die men had aangewend om het kwaad te overwinnen. « Maar hoe veel de regering ook doen mocht, » zegde hij, « toch kwam de krachtigste hulp van de partikulieren, vooral van de groote grondbezitters, en ik kan niet nalaten te getuigen dat mijn broeder hierin aan een ieder een uitmuntend voorbeeld gaf. Ook stond mijne schoonzuster hem daarbij moedig ter zijde, daar zij overal met de grootste zelfverloochening als een reddende en helpende engel te voorschijn trad. »

Elisabeth had haar werk zachtjes in den schoot laten zinken, en nu zat zij met half afgewend gesicht aan 't venster, zoodat het niet geheel zichtbaar was en niemand de ontroering, die hare trekken vertoonden, opmerkte. Maar het scheen ook alsof zelfs de majoor zekere aandoeningen onderdrukken wilde, want met eene eigenaardige overijling trachtte hij het gesprek eene andere wending te geven, dat niettemin iets gedwongen bleef behouden, wellicht ook omdat Otto blijkbaar nog met zijne gedachten bij het voorafgegane vertoefde en zich slechts verstrooide met den loop dien het gesprek genomen had. Zelfs de anders altijd zoo vroolijke en opgeruimde Cecilia was voor het oogenblik verstomd, en zoo was het gesprek plotseling als 't ware gedrukt, terwijl omtrent de eigenlijke oorzaak daarvan wellicht slechts twee personen uit den kleinen kring zich voldoende rekenschap konden geven.

Elder gevoelde, hoe wist hij zelf niet, al het pijnlijke van een voortgezegt zwijgen, en om dat stilzwijgen af te breken, wendde hij zich tot

België moet groot en sterk zijn door zijne trakaten, door eene rechtzinnige toepassing onzer vrijzinnige wetten, door den bloei van handel, nijverheid en scheepvaart; maar niet door bebloede lauweren — en zoo denkt er de burgerij van gansch het land over.

(Handelsblad.)

Is er nog justitie in België?

Verleden zaterdag hebben eenige gentsche bladen de VRIJSPRAAK meêgedeeld van Broeder Dominiek, den Broeder van Liefde, te Gent, beticht van aanslag op de eerbaarheid.

Het is de derde maal, op betrekkelijk korten tijd, dat een Broeder in deze stad, van dergelijke misdaad beschuldigd, ONPLICHTIG bevonden wordt.

Men kent de zaak van Broeder Martial, het slachtoffer van dit ander liberaal schandaal, welks uitvindders ongestraft gebleven zijn.

Niet genoeg met twee zulke daden, wilde men de poging om eenen Broeder te onteeren, vernieuwen. De gelegenheid deed zich weldra voor:

Op woensdag 28 mei wandelde broeder Dominiek, in dienst bij een achtbaren ingezetene ter verpleging van eenen zieke, in de Nieuwe Wandeling; sedert een groot getal jaren is die Broeder ziek.

Ter hoogte gekon van de spinnerij, werd die man plotseling aangerand door uitjouwingen en vuile beledigingen van eenige rakkers en door die van een meisje, dat wij, zegt de *Bien public*, niet verder zullen doen kennen.

De groep beledigers werd groter; men slaat den zieken Broeder; men werpt hem met steenen en slijk. Een politie-agent was er rap bij, en dwong — het is ongelooflijk! — den Broeder, om hem naar het politiebureau te volgen.

Het is aardig, zal men denken, dat een politie-agent daar zoo vlug bij de hand was, wijlen weet, dat de politie te Gent de meeste dieven niet weet te knappen... Achtervolgd door 't gespuis, dat met elken stap talrijker werd, moest de Broeder den langen weg tusschen de Nieuwe Wandeling en de Hulstraat te voet afleggen, onophoudelijk uitgejouwd, geschandvlekt door eene razende menigte.

De beschuldiging was voorzekeer dom, want het feit zoo gebeurd zijn in open lucht, voor het oog van iedereen. En wie was de grootste beschuldiger in den hoop?

Onder hen die 't meeste schreeuwden, was

Elisabeth, met verzoek om aan aller wensch te voldoen en iets te zingen. En buitendien, zegde hij, mag ik als dokter niet langer aanzien dat gij, uit barmhertigheid van anderen, meedoogenloos zoudt worden jageus... uw eigen, lieve schoone oogen.

Het was dan ook inderdaad reeds lang beginnen te schemeren, en Cecilia wilde de bougies, die voor het klavier gereed stonden, aansteken, toen Elisabeth, die zich na die uitnodiging bereidwillig voor de piano nederzette, haar afwerde met de woorden: « hetgeen ik zingen zal, ken ik wel van buiten! »

Enige oogenblikken bleven hare vingers op de toetsen rusten; toen sloeg zij eenige akkoorden en begon een gevoelvollen afscheidsgroet te zingen.

Er lag zulk een hartroerende tederheid en innigheid in den toon harer stem, dat zelfs Cecilia zich niet herinnerde haar ooit zoo te hebben hooren zingen en zich met vichtige oogen tot haar wendde, terwijl de anderen nog eene poos stilzittend daar zaten, als had de weemoed van den zoo even gehoorden afscheidsgroet ook de gevoeligste snaren van hunne harten doen trillen. Niemand waagde het een woord van erkentelijkheid te uiten over het schoone lied, zoo min als iemand er aan dacht haar andermaal tot zingen uit te noodigen en Elisabeth, scheen het ook te beschouwen als iets dat van zelf sprak, dat het lied hetwelk zij gezongen had het eene voor dien avond blijven moest; want zij stond langzaam van voor de piano op en nam met hare gewone rustige houding weder hare plaats in aan de tafel. De anders zoo gewone vroolijkheid wilde echter voor heden niet terugkomen en de heere hadden takt genoeg om weldra te vertrekken.

Zwijgend gingen zij een eind wegs met elkander. Bij beiden was de gedachte levendig dat Elisabeth iets van datgene wat haar eigen hart geleden had, in haar gezang had overge-

een slecht befaamde kerel een oud-veroordeelde die, beweert men, de bende vooruitliep om in 't bureel van den politie-kommissaris eene klacht te gaan neêrleggen. Met die infamie nog niet tevreden, raketde hij al gauw een achtal getuigen op, die al verklaringen aflegden gelijk hij.

De ongelukkige broeder, werd door dit crapule valschelijk beticht en overschreeuwd, naar de gevangenis geleid. Ondervraagd loochende hij ten stelligste ieder feit van dien aard. De kommissaris maakt van zijne vlaamsche verklaring een fransch proces verbaal op; hij werd aan het onderzoek overgeleverd van eenen wetsdokter, gekend als archieus en raadshier van Gent, en, ongehoord, de ongelukkige werd in een klammig en vuil kot in het gemeente huis opgesloten om daarna twaalf dagen in de celgevangenis te gaan zuchten.

Deliberale pers deed haar best; zij scheeuwde, zij tierde, zij beschuldigde reeds voor dat de rechtbank gesproken had.

De zaak werd zaterdag opgeroepen. Mrs Léger en Claeys, die ook de onschuld van broeder Martial voor de rechtbank pleitten, waren de verdedigers van den beschuldigde.

De valsche getuigen trokken hunne woorden voor den rechter in, maar een enkele hield zijne beschuldiging staande. Het openbaar ministerie, vertegenwoordigd door M. de sub-stituut Soudan, vroeg de onmiddellijke invrijheidstelling des betichtten, en de rechtbank aarzelde niet de onschuld des aangeklaagden te erkennen.

Daarmee is de zaak afgehoopen.

Afgehoopen? Voor Broeder Dominiek, ja!

De ongelukkige, die in de gevangenis veel, zeer veel geleden heeft, is in zijn eer hersteld; maar zal de verachtelijke kerel, die hem lafelijk beschuldigde, ongestraft blijven? Is er nog eene justitie in België?

Zal het gezegd zijn, dat even als de schurken, die Broeder Martial vervolgden, ook de aanklagers van Broeder Dominiek wegens hunne laf en eerloosheid zullen te verantwoorden hebben? Zal het canaille meester blijven om de eer van treffelijke lieden te mogen aanranden en in verdenking brengen? Zal de justitie in dit geval haren plicht niet doen?

Men bemerke het wel: er is hier geene kwestie van onvrijwillig bedrog of misleiding; wij staan hier voor een stelsel, ja een echt stelsel van onteering van het priesterkleed....

Waar werd de beschuldiging van Broeder Martial gesmeed? — In eene fabriek.

dragen, toch bij Weidau uitte zich die gelachte door de plotselinge vraag:

— Maar is u dan volstrekt niets bekend van jufvrouw Elisabeth's vroegere lotgevallen?

— Niets zekers ten minste, antwoordde Elder, slechts heb ik bij mijnen zoon geruchten gehoord, dat zij een vroegeren minnaar door den dood verloren heeft, en een enkel woord dat de majoor zich eens ontvallen liet, heeft dat gerucht half en half bevestigd. In 't algemeen vermijdt de oude heer om over welk treurig onderwerp ook te spreken, maar dit in 't bijzonder, zooals hij ook nooit wil hooren spreken van het tijdperk zijns levens dat zijne vestiging alhier voorafging.

Otto verzonk weder in gedachten en Elder stoorde hem daarin niet, tot zij afscheid van elkander namen.

Maar Elisabeth zat nog een geruimen tijd in de schemering en verwijde met hare gedachten, terwijl zij hare handen, die weder in haren schoot rustten, te zamen vouwde, in een tijd die nu reeds zoo ver achter haar lag, die haar een hemelsch geluk had gebracht, dat door zulk een bitter lijden moest gevolgd worden. Maar toen keerden in haar binnenste rust en vrede terug, die haar later leven haar ook gebracht had, en haar gemoed werd weder kalm.

Toen beide meisjes dien avond hare vader d'n nachtkrus gaven, legde hij zijn arm zachtjes op Elisabeth's schouder en zag haar met een vorschend blik in de oogen; toen hij die rustige uitdrukking daarin opmerkte, ademde hij weder ruimer en hij liet haar gaan, terwijl hij haar met diep ontroefde stem toevoegde: « goeden nacht, mijn lief dierbaar kind. »

Maar niet altijd eindigden de bezoeken die Weidau van nu af meermalen aan de familie Selden bracht, op dergelijke wijze. Integendeel, er heerschte daar gewoonlijk eene vroolijke stemming, die vooral door de schalksche Cecilia steeds onderhouden werd. Had de jonge dokter zich reeds door hare schoonheid aangetrokken

Wie waren de aanklagers van Broeder Martial — Fabriekgasten.

Wie zijn de aanklagers van Broeder Dominiek?

Nogmaals fabriekgasten, wier staat van « zedelijkheid » door de geheele stad gekend is.

Ja, wij vragen het:

Is er nog justitie in België?

Moeten de priesters, de broeders der kristelijke scholen en van den zieken dienst, moeten al de katholieken blootgesteld blijven aan den haat van het opgestookte en misleide grauw? vraagt het *Fondsblad*. Zal het gezegd zijn, dat in ons land een eerlijk, deftig, verdienstelijk man kan aangeklaagd, publiek beledigd en gehoord, in de gevangenis geworpen, geboeid als een misdadiger naar 't gerechtshof gevoerd worden, zonder dat de slechte kerels (hoe hoog of hoe laag die geplaatst zijn) en die de schuld dier mishandeling hebben, voor de gruwelijke euveldaad boeten moeten?

Stude beursen.

Wij roepen de aandacht der belanghebbenden op het volgend bericht:

Het bestuurlijk bureel van het aartsbisschoppelijk seminarie van Mechelen brengt ter kennis der belanghebbenden dat de volgende beursen voor het schooljaar 1873-1874 te rekenen van den 1° oktober 1873 vakant zijn.

Getrokken uit den belgischen *Moniteur* van den 24 mei 1873, N° 144, algemeene lijst N° 56.

CLARIUS, JOANNES. — Vier beursen van 450 fr. voor de godsgelertheid, ten voordeele 1° der bloedverwanten van den stichter; 2° der jongelingen geboortig van Tongeren; 3° dergenen van Tilburg; 4° dergenen van Rijsel; 5° dergenen van het Luikerland die vlaamsch spreken; 6° dergenen van Leuven; 7° van alle andere studenten.

De aanvragen moeten vruchtbaar toegezonden worden aan het bestuurlijk bureel van het aartsbisschoppelijk seminarie van Mechelen, vóór den 1° juli 1873.

Zij moeten behelzen: 1° de aanduiding der stichters; 2° de aanwijzing der namen, voornamen en woonplaats der aanvragers en des bedrijfs van hunnen vader en moeder; 3° de melding der hoedanigheid waarop zij hunne vraag staven; 4° de aanwijzing der beursen van andere stichtingen of andere openbare subsidiën welke zij genieten ten aanzien hunner studiën, alsook het bedrag dezer toelagen. Indien zij er geene genieten zullen zij er uit-

gevoeld, nu bracht hare beminnelijkheid in het algemeen hem geheel in verrukking. Wanneer hij haar naast hare zuster zag, dan sloeg hij haar beide dikwijls opmerkzaam gade en het was hem dan alsof erevens den heiligen ernstigen, zwaarmoedigen nacht een stralende met dauw gedrenkte morgenstond aanbrak.

Vroolijkheid en scherts waren haar leven, en het scheen dat geen wolk den klaren hemel van haren vroolijken luim kon doen betrekken. Nu en dan bromde de majoor wel eens over hare kinderschtigheden, maar men behoefde juist geen scherpsinnig opmerker te zijn, om terstond te doorzien hoe veel vermaak hij zelfdaarin schepte, en ook Elisabeth, die wel eens met een zacht woordje waarschuwde wanneer de uitgelatenheid harer zuster haar wat al te verre scheen te gaan, kon niet nalaten om nu en dan over hare inderdaad geestige maar in den grond steeds onschuldige invallen te lachen.

Maar Elder stond zij op den besten voet, zooals bijna al de jonge meisjes van het stadje, die hij nog in de kinderschoentjes gekend had, en die hij toen zoo dikwijls met lekkernijen welke hij steeds bij zich droeg, gelukkig had gemaakt. Deze vriendelijke betrekking tot kinderen, die hun de bittere medicijnen die hij binnensoms moest doen toedienen, niet weinig verzotte, duurde ook nu nog voort, nadat zij reeds volwassen waren, ja, « oom de doktor » zooals hij algemeen genoemd werd, had de rechten behouden van een rechtmatigen bloedverwant en werd in honderde gevallen de vertrouweling gemaakt van groote en kleine aangelegenheden, terwijl hij van zijne zijde steeds bereid was jongelieden met raad en daad te helpen.

Zijne meest begunstigde lieveling was voorzekeer Cecilia Selden en zij was zich deze voorkeur wel bewust, en waagde daarop duizende plagerijen jegens den ouden vriend, die echter steeds in den besten luim van de wereld door hem werden opgenomen. (Wordt vervolgd.)